

၂၀၂၀ ခုနှစ်၏အီကွေတာဆုကို သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်ရရှိ

၁၅ ရက်၊ ဇွန်လ၊ ၂၀၂၀ ခုနှစ်

“...ဌာနေကရင်တိုင်းရင်းသားတို့၏ရှင်သန်နေထိုင်မှုဘဝပုံစံတွင်

အခြေခံအကျဆုံးဖြစ်သည့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကြီးဆက်လက်ဖွံ့ဖြိုးစေစဉ်သန်စွမ်းလာစေရန် ...”

သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်အခြေခံဥပဒေဒီဒါန်း

၂၀၂၀ ခုနှစ်အတွက်အီကွေတာဆုကို သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်နှင့် ၎င်းအတွင်းနေထိုင်သောဌာနေ လူထုများက ရရှိကြောင်းကို ဝမ်းသာဂုဏ်ယူစွာဖြင့် မိတ်ဆွေညီကိုမောင်နှမများအားသတင်းကောင်းပါးကာ မျှဝေလိုပါသည်။ အဆိုပါဆုကို ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအစဉ် (UNDP) က ၂၀၀၂ ခုနှစ်မှစ၍ အစပျိုးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်ဇီဝမျိုးကွဲများကို ရေရှည်တည်တံ့စွာ အသုံးပြုထိန်းသိမ်းခြင်းအားဖြင့် ဆင်းရဲမွဲတေမှုကိုလျော့ချနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းသည့်လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းတို့၏ အားထုတ်မှုများအတွက် ဂုဏ်ပြုပေးအပ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်ကို ဒေသခံဌာနေတိုင်းရင်းသားများကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်းဖြစ်ပြီး ၎င်းသည် ဒေသခံဌာနေတိုင်းရင်းသားများကို အခွင့်အာဏာပေးကာ မြေတောင်မြှောက်ပေးခြင်းမှတစ်ဆင့် ဌာနေတိုင်းရင်းသားတို့၏ ရိုးရာထုံးတမ်းစေလွှတ်မှုများပြန်လည်အားကောင်းရှင်သန်လာအောင်၊ ၎င်းတို့၏ အခွင့်အရေးများကိုအာမခံချက်ရှိရှိပြန်လည်ရရှိအောင်၊ နှင့်၎င်းတို့၏သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် စီမံအုပ်ချုပ်နိုင်အောင် လုပ်ဆောင်ပေးလျက်ရှိနေသော လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်သည် ၅၄၈၅ စတုရန်းကီလိုမီတာအကျယ်အဝန်းရှိပြီး မူကြော်ခရိုင်၊ ကရင်ပြည်နယ်၊ ကော်သူးလေတွင် တည်ရှိကာ ဇီဝမျိုးကွဲစုံလင်စွာကျက်စားနေထိုင်သောဒေသတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းကိုဒေသခံဌာနေတိုင်းရင်းသားများနှင့်ခေါင်းဆောင်များကိုယ်တိုင် အားလုံးပါဝင်နိုင်သောဒီမိုကရေစီစနစ်နှင့် အညီတန်းတူအခွင့်အရေးပြည့်ဝစွာနှင့် ရေရှည်တည်တံ့သောနည်းလမ်းများဖြင့် စီမံအုပ်ချုပ်လျက်ရှိပါသည်။ ဒေသခံလူထုအချင်းချင်းအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ဌာနေကရင်တိုင်းရင်းသားတို့၏ သဘာဝအရင်းအမြစ်ထိန်းသိမ်းခြင်းစေလွှတ်မှုများ အပေါ်အခြေခံလျက် သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်၏ပြည်သူလူထုများသည် တောရိုင်းတိရိစ္ဆာန်ဘေးမှ သစ်တောများ၊ သစ်တောထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ၊ နှင့် ကျေးရွာပိုင်ဘုံသစ်တောများကို သတ်မှတ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသလို ဌာနေကရင်တိုင်းရင်းသားတို့၏ စေလွှတ်ထုံးတမ်းမြေယာစီမံခန့်ခွဲရေးစနစ်အပေါ်အခြေခံသည့် “ကော်” နယ်မြေများကိုပြန်လည်တိုင်းထွာမှတ်တမ်းတင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်သည် အထက်မှအောက်သို့ စီးဆင်းသောစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်၊ စစ်မက်ကိုပိုမိုအားပေးသောစနစ်၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အားပိုမိုပျက်စီးစေသောစနစ်၊ စသည်များအပေါ်အခြေခံသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများကို တွန်းလှန်နိုင်သည့် အခြားဖွံ့ဖြိုးရေးနည်းလမ်းများရှိကြောင်းကိုသက်သေထူ အကောင်အထည်ဖော်ပြသသည့် သာဓကတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

ယခုကဲ့သို့ ဂုဏ်ပြုဆုကို သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်ရရှိလိုက်ခြင်းက မူကြော်ခရိုင်အတွင်းရှိ ဌာနေကရင်တိုင်းရင်းသားတို့၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုနှင့်အောင်မြင်မှုအား နိုင်ငံတကာအသိအမှတ်ပြုခြင်းကို ပြသလိုက်ခြင်းဖြစ်ပြီး ဤဌာနေကရင်တိုင်းရင်းသားတို့၏ လေ့ထုံးတမ်းအရ အသက်ရှင်နေထိုင်မှုပုံစံနှင့် တန်ဖိုးများကို ပိုမိုမြင်သာလာစေသလို ၎င်းတို့၏အခွင့်အရေးနှင့်နယ်မြေကိုကာကွယ်ပေးရန်အတွက် အရေးကြီးကြောင်းကို ပိုမိုမြင်သာထင်ရှားစေပါသည်။ ထို့ပြင် ဒေသခံဌာနေတိုင်းရင်းသားများသည် ကျွန်ုပ်တို့ကမ္ဘာမြေ၏ကျန်းမာရေးအတွက် ပံ့ပိုးပေးသောသူများနှင့်မရှိမဖြစ်အရေးပါသောသူများဖြစ်သည်ဟူသော ကမ္ဘာတဝှမ်း၏ကြွေးကြော်ချက်ကိုလည်း ထပ်လောင်းခိုင်မာစေပါသည်။

ဂုဏ်ပြုဆုရရှိသောသူများကို ဇွန်လ (၅) ရက်နေ့တွင် ကြေညာခဲ့ပြီးဖြစ်ပြီး တရားဝင်ဆုချီးမြှင့်ခြင်း အခမ်းအနားအပါအဝင်အခြားသက်ဆိုင်ရာအခမ်းအနားများကို စက်တင်ဘာလအတွင်းကျရောက်သော ရာသီဥတုရက်သတ္တပတ် (Climate Week) တွင် ကျင်းပပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ လက်ရှိဖြစ်ပွားနေသော ကိုဗစ် ၁၉ ကပ်ရောဂါနှင့်စပ်လျဉ်းသောစိုးရိမ်မှုများကြောင့် အခမ်းအနားများကို ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် (UNDP) မှ နယူးယောက်မြို့တွင် ဒီဂျီတယ် (အွန်လိုင်း) အစီအစဉ်ဖြင့်သာ ကျင်းပပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်ကိုပံ့ပိုးကူညီပေးခဲ့ကြသောသူများအားလုံး၊ အထူးသဖြင့် မူကြော်ခရိုင်ဒေသအတွင်းရှိ ဌာနေကရင်တိုင်းရင်းသားများနှင့် နှစ်ပေါင်းများစွာမဆုတ်မနှစ် လက်တွဲလုပ်ဆောင်ခဲ့သောသူများကို အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်းဖော်ပြလိုပါသည်။

သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်လူထုအသိုင်းအဝိုင်း၏ ရည်မှန်းချက်များပြည့်ဝဖို့ရန်အတွက် လုပ်ဆောင်ရန်များစွာရှိပါသေးသည်။ သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်ရှိရပ်ရွာလူထုများနှင့် ကရင်အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခက်အခဲကြားမှ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုကို နိုင်ငံတကာမှအသိအမှတ်ပြုခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ မူကြော်ခရိုင်ဒေသ၏ဌာနေတိုင်းရင်းသားတို့နှင့် တစ်စိတ်တစ်ဝမ်းတည်းရှိကြောင်းကိုသိရှိရခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့အားတက်မိပါသည်။ ယခုလိုအသိအမှတ်ပြုဂုဏ်ပြုခံရခြင်းမှရရှိသောအင်အားများကိုယူပြီး သက်ရှိအားလုံးငြိမ်းချမ်းစွာဖြင့်အမှန်တကယ်အတူတစ်ကွနေထိုင်နိုင်သောနေရာတစ်ခုကို ကျွန်ုပ်တို့၏ ဌာနေကရင်တိုင်းရင်းသားကိုယ်တိုင် ဖန်တီးတည်ဆောက်သွားနိုင်ရန်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့၏လုပ်ငန်းများကို ရှေ့ဆက်လုပ်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဆက်သွယ်ရန်

စောဖေါလ်စိန်ထွား၊ သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်အုပ်ချုပ်ရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ၊ paulkesan@gmail.com
+66 (0) 81-724-7093

Media Links:

၂၀၂၀ခုနှစ်အတွက်အိကွေတာဆုရရှိသူစာရင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး UNDP ၏ ကြေငြာချက်
<https://www.undp.org/content/undp/en/home/news-centre/news/2020/11th-equator-prize-.html>

သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်နှင့်ပတ်သက်ပြီးဖော်ပြချက်
<https://www.equatorinitiative.org/2020/06/04/salween-peace-park/>